Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2023/1074

15.12.2023

P9_TA(2023)0205

Budovanie silného a udržateľného odvetvia rias v EÚ

Uznesenie Európskeho parlamentu z 11. mája 2023 o budovaní silného a udržateľného odvetvia rias v EÚ (2023/2547(RSP))

(C/2023/1074)

Európsky parlament,

— so zreteľom na oznámenia Komisie o Európskej zelenej dohode (COM(2019)0640), stratégii Z farmy na stôl (COM(2020)0381) a udržateľnom modrom hospodárstve (COM(2021)0240),

— so zreteľom na svoje uznesenia o troch uvedených oznámeniach Komisie ([1]) ([2]) ([3]),

— so zreteľom na oznámenie Komisie o strategických usmerneniach pre udržateľnejšiu a konkurencieschopnejšiu akvakultúru EÚ na obdobie 2021 až 2030 (COM(2021)0236),

— so zreteľom na svoje uznesenie zo 4. októbra 2022 o úsilí o udržateľnú a konkurencieschopnú akvakultúru EÚ: ďalší postup ([4]),

— so zreteľom na otázku Komisii o budovaní silného a udržateľného odvetvia rias v EÚ (O-000015/2023 – B9-0018/2023),

— so zreteľom na článok 136 ods. 5 a článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre rybárstvo,

1. víta oznámenie Komisie s názvom Budovanie silného a udržateľného odvetvia rias v EÚ (COM(2022)0592) a súhlasí s tým, že v tomto odvetví je nevyužitý potenciál; poukazuje na to, že hoci sa očakáva, že celkový dopyt po riasach sa v nadchádzajúcich rokoch zvýši, v EÚ by sa mohlo vytvoriť ďalších 85 000 pracovných miest, ak sa dosiahne plánovaný nárast produkcie rias;

2. víta cieľ rozvíjať trhy s potravinovým a nepotravinovým využitím rias a sprístupniť ich širokej verejnosti; zdôrazňuje, že riasy by sa okrem iného mohli používať aj v krmivách pre zvieratá a ryby, liekoch, obaloch, kozmetike a biopalivách;

3. poukazuje na to, že toto odvetvie sa musí rozvíjať tak, aby neovplyvňovalo rovnováhu morských ekosystémov, a malo by sa vyhýbať opakovaniu rovnakých environmentálnych chýb, ktoré sa predtým vyskytli na súši;

4. zdôrazňuje, že rastúce odvetvie rias v EÚ by mohlo prispieť k dosiahnutiu cieľov EÚ, pokiaľ ide o rozvoj modrého hospodárstva, ktoré by nám nielen poskytlo nové nízkouhlíkové potravinové výrobky a materiály, ale prispelo by aj k ekosystémovým službám, ako je sekvestrácia uhlíka a absorpcia živín, ako aj k zníženiu znečistenia, čím by sa prispelo k obnove našich pobrežných ekosystémov; v tejto súvislosti sa domnieva, že je potrebné mobilizovať viac finančných prostriedkov EÚ na výskumné účely;

([1]) Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. januára 2020 o Európskej zelenej dohode (Ú. v. EÚ C 270, 7.7.2021, s. 2).
([2]) Uznesenie Európskeho parlamentu z 20. októbra 2021 o stratégii „z farmy na stôl“ v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu (Ú. v. EÚ C 184, 5.5.2022, s. 2).
([3]) Uznesenie Európskeho parlamentu z 3. mája 2022 o ceste k udržateľnému modrému hospodárstvu v EÚ: úloha odvetví rybolovu a akvakultúry (Ú. v. EÚ C 465, 6.12.2022, s. 2).
([4]) Ú. v. EÚ C 132, 14.4.2023, s. 2.

5. poukazuje na to, že riasy a mikroriasy môžu predstavovať dôležitý doplnkový zdroj bielkovín v udržateľnej výrobe potravín a celosvetovej potravinovej bezpečnosti, ako sa zdôrazňuje v stratégii Z farmy na stôl, a vyzýva Komisiu, aby tento nevyužitý potenciál zvážila pri svojej revízii politiky EÚ v oblasti bielkovín;

6. konštatuje, že v oznámení sa identifikujú rozsiahle oblasti v Európe, ktoré sú vhodné na pestovanie morských rias; uznáva, že je potrebné, aby členské štáty začlenili pestovanie rias do svojich národných alebo regionálnych priestorových plánov podľa smernice o námornom priestorovom plánovaní ([5]);

7. domnieva sa, že je potrebné urobiť viac pre poskytovanie väčšieho množstva informácií o metódach produkcie rias a trhových podmienkach a že je potrebný súdržnejší politický rámec, aby sa zmenšili prekážky brániace rastu odvetvia rias; zdôrazňuje potrebu ďalšieho výskumu s cieľom maximalizovať potenciál tohto odvetvia pozitívne prispievať k životnému prostrediu, a to tak z hľadiska zmierňovania zmeny klímy, ako aj modrých záchytov uhlíka;

8. požaduje súdržnejší regulačný rámec pre toto odvetvie a nabáda členské štáty, aby zriadili jednotné kontaktné miesta pre subjekty, ktoré majú záujem o začatie alebo rozšírenie činností pestovania rias;

9. víta plánované opatrenia Komisie na vypracovanie noriem pre rôzne druhy výrobkov na báze rias a jej záväzok vypracovať nový súbor nástrojov pre pestovateľov rias; rovnako víta zámer vypracovať osobitné usmernenia na podporu dopĺňania krmív na báze rýb krmivom na báze rias; víta návrh na financovanie pilotných projektov pre rybárov, ktorí sa usilujú o rozvoj pestovania morských rias;

10. domnieva sa, že diverzifikácia príjmov a vytváranie nových príležitostí pre pobrežné komunity pri rozvoji oceánskeho pestovania by sa mali považovať za pozitívny doplnok k udržateľným rybárskym postupom;

11. víta zámer uskutočniť činnosti na zvyšovanie informovanosti s cieľom zvýšiť informovanosť spotrebiteľov o výrobkoch na báze rias; konštatuje, že platforma EU4Ocean by mohla spoločne s členskými štátmi zvyšovať informovanosť na školách a univerzitách o potenciáli modrej ekonomiky;

12. vyzýva Komisiu, aby poskytla primerané financovanie odvetviu rias v EÚ, a členské štáty, aby naďalej podporovali propagáciu pestovania rias a uľahčovali využívanie a rozvoj rias ako potravín a krmív, a to najmä zavedením rýchlejších schvaľovacích postupov bez toho, aby sa zanedbávali iné druhy chované v akvakultúre;

13. víta zámer Komisie predložiť osobitnú iniciatívu na podporu spotreby rias v EÚ;

14. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Komisii.

([5]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/89/EÚ z 23. júla 2014, ktorou sa ustanovuje rámec pre námorné priestorové plánovanie (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 135).